

1826.

Na osnovu člana 20 st. 2 i 3 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Službeni list CG", broj 51/26), Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga donijelo je

PRAVILNIK

O MJERAMA ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU OD RIZIKA IZLOŽENOSTI BUCI

("Službeni list Crne Gore", br. 101/26 od 15.07.2026)

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se minimalni zahtjevi koje je poslodavac dužan da ispuni u obezbjeđivanju primjene mjera zaštite i zdravlja na radu radi otklanjanja ili smanjenja rizika od nastanka povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom, koji nastaju ili mogu da nastanu pri izlaganju buci, a naročito rizika od oštećenja sluha.

Primjena

Član 2

Ovaj pravilnik primenjuje se u radnoj sredini i radnoj okolini u kojima se obavljaju poslovi pri kojima zaposleni jesu ili mogu biti izloženi riziku od buke.

Odredbe ovog pravilnika primenjuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita i zdravlje na radu.

Izrazi

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeće značenje:

- 1) vršna vrijednost zvučnog pritiska (p_{peak}): maksimalna vrijednost C - frekvencijski ponderisanog trenutnog zvučnog pritiska;
- 2) dnevni nivo izloženosti (LEX, 8h) (dB(A) u odnosu na referentni pritisak $20 \mu Pa$): vremensko ponderisani prosjek nivoa izloženosti buci za nominalni osmočasovni radni dan, kako je definisano u tački 3.6. standarda ISO 1999:2013, i obuhvata svu buku prisutnu na radu, uključujući i impulsnu buku;
- 3) nedjeljni nivo izloženosti (LEX, 8h) vremensko ponderisani prosjek dnevnih nivoa izloženosti buci za nominalnu radnu nedjelju od pet osmočasovnih radnih dana, kako je definisano u tački 3.6. standarda ISO 1999:2013 (Napomena 2) i ISO 9612:2025

Granične i akcione vrijednosti izloženosti

Član 4

Granične i akcione vrijednosti izloženosti tokom osmočasovnog radnog vremena i vršne vrijednosti zvučnih pritisaka su:

- granične vrijednosti izloženosti: odvojeno za LEKS, 8h = 87 dB(A) i $p_{peak} = 200 Pa$ (140 dB(C) u odnosu na referentni pritisak od $20 \mu Pa$);
- gornje akcione vrijednosti izloženosti: odvojeno za LEKS, 8h = 85 dB(A) i $p_{peak} = 140 Pa$ (137 dB(C) u odnosu na referentni pritisak od $20 \mu Pa$);
- donje akcione vrijednosti izloženosti: odvojeno za LEKS, 8h = 80 dB(A) i $p_{peak} = 112 Pa$ (135 dB (C) u odnosu na referentni pritisak od $20 \mu Pa$).

Prilikom utvrđivanja da li su prekoračene granične vrijednosti izloženosti iz stava 1 ovog člana, uzima se u obzir smanjenje izloženosti usljed korišćenja sredstava i opreme lične zaštite na radu za zaštitu sluha, dok se kod akcionih vrijednosti izloženosti to dejstvo ne uzima u obzir.

Nedjeljni nivo izloženosti buci

Član 5

Kada dnevna izloženost buci značajno varira tokom radne nedjelje, procjena usklađenosti sa graničnom vrijednošću dnevnog nivoa izloženosti buci može se vršiti na osnovu nedjeljnog nivoa izloženosti buci (LEX,8h), pod uslovom da nedjeljni nivo izloženosti ne prelazi graničnu vrijednost iz člana 4 stav 1 tačka 1 ovog pravilnika.

U slučaju primjene nedjeljnog nivoa izloženosti buci, poslodavac je dužan da preduzme odgovarajuće mjere zaštite i zdravlja na radu radi smanjenja rizika na najmanju moguću mjeru.

Rad je ometan bukom ako su pri radovima karakterističnim za radno mjesto prekoračeni maksimalno dozvoljeni ekvivalentni nivoi buke za neometan rad kod pojedinih vrsta poslova, koji čine sastavni dio ovog pravilnika (Prilog 1).

Zahtjeve za neometan rad treba imati u vidu prilikom planiranja proizvodnog ili radnog procesa, tako da dopušteno vrijeme izlaganja buci u odnosu na nivo buke ne prelazi nivo buke koje čini sastavni dio ovog pravilnika (Prilog 2).

Utvrđivanje i procjena rizika

Član 6

Poslodavac je dužan da, u okviru akta o procjeni rizika u skladu sa zakonom, procijeni rizik od izloženosti buci na radnim mjestima i, po potrebi, obezbijedi mjerenje nivoa buke kojima su zaposleni izloženi.

Mjerenje nivoa buke vrši ovlaštena organizacija ili stručna služba koja ispunjava uslove za obavljanje stručnih poslova zaštite i zdravlja na radu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita i zdravlje na radu, a procjena i mjerenje iz ovog člana planiraju se i sprovode u odgovarajućim vremenskim intervalima, u skladu sa prirodom rizika.

Metode i sredstva za mjerenje buke moraju biti prilagođeni uslovima u radnoj sredini i radnoj okolini, naročito u pogledu karakteristika buke koja se mjeri, trajanja izloženosti, ambijentalnih uslova i tehničkih svojstava mjerne opreme.

Metode i sredstva iz stava 3 ovog člana moraju omogućiti utvrđivanje parametara iz člana 3 ovog pravilnika i ocjenu da li su prekoračene granične ili akcione vrijednosti iz čl. 4 i 5 ovog pravilnika.

Mjerenje može obuhvatiti uzorkovanje koje mora biti reprezentativno za ličnu izloženost zaposlenog.

Pri ocjeni rezultata mjerenja uzimaju se u obzir mjerne nesigurnosti u skladu sa važećim propisima iz oblasti metrologije.

Podaci dobijeni procjenom i mjerenjem čuvaju se u skladu sa zakonom i na način koji omogućava njihovu dostupnost i naknadnu provjeru.

Pri procjeni rizika od izloženosti buci poslodavac naročito uzima u obzir:

- 1) veličinu, vrstu i trajanje izloženosti buci, uključuju i prisustvo impulsne buke, gdje se u određivanju nivoa dnevnog izlaganja u članu 4 stav 1 alineja 2 ovog pravilnika, uzima u obzir prirodu impulsa buke na taj način, da se izmjeri ekvivalentni nivo buke sumira sa razlikom između tog izmjerenog ekvivalentnog nivoa buke i prosječnim nivoom buke, mjereno sa dinamikom I (Impulse). Razlika se dodaje samo ako je veća od 2 dB(A). Ako je razlika veća od 6 dB(A), dodaje se 6 dB(A).

Ekvivalentni nivo buke i prosječan nivo buke, izmjeren sa dinamikom I (Impulse), treba mjeriti u isto vrijeme;

- 2) granične i akcione vrijednosti iz člana 4 ovog pravilnika;
- 3) uticaj na zaposlene koji pripadaju posebno osjetljivim grupama, odnosno zaposlenima kojima se u skladu sa zakonom obezbjeđuje posebna zaštita i zdravlja na radu;
- 4) u mjeri u kojoj je to moguće, na uticaj na zaštitu i zdravlje na radu zaposlenog koji proističu iz interakcije između buke i ototoksičnih materijala na radu i interakcije između buke i vibracija;
- 5) uticaj buke na mogućnost praćenja zvučnih signala upozorenja ili drugih zvukova koje je potrebno pratiti radi smanjenja rizika od nezgoda;
- 6) podatke proizvođača o emisiji buke za sredstava za rad, u skladu sa odgovarajućim direktivama Evropske unije;
- 7) postojanje alternativnih sredstava za rad koja emituje manje buke;
- 8) produženu izloženost buci van uobičajenog radnog vremena za koju je odgovoran poslodavac;
- 9) podatke pribavljene u okviru zdravstvenog nadzora, uključujući, u mjeri u kojoj je to moguće, objavljene stručne podatke i druge relevantne informacije;
- 10) dostupnost sredstava lične zaštite sluha odgovarajućih karakteristika.

Poslodavac je dužan da posjeduje procjenu rizika od izloženosti buci, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita i zdravlje na radu, i da utvrdi mjere koje se moraju preduzeti u skladu sa čl. 7, 8, 9 i 10 ovog pravilnika. Procjena rizika evidentira se u odgovarajućem obliku, u skladu sa zakonom.

Procjena rizika od izloženosti buci ažurira se u skladu sa zakonom, naročito u slučaju promjena u procesu rada ili kada to nalažu rezultati zdravstvenog nadzora.

Mjere za otklanjanje i smanjenje izloženosti buci

Član 7

Poslodavac je dužan da, uzimajući u obzir tehnički napredak i opšte principe zaštite i zdravlja na radu, sa raspoloživim mjerama obezbijedi da rizici koji proizilaze iz izloženosti buci budu eliminisani na izvoru ili svedeni na minimum.

Poslodavac ispunjava svoje obaveze iz prethodnog stava naročito tako, da:

- 1) uvodi druge metode rada, gde je izlaganje buci što manje;
- 2) u zavisnosti od prirode posla, bira odgovarajuća sredstva za rad, koja izazivaju najmanju moguću buku, ili sredstva za rad, koja u skladu sa posebnim propisima smanjuju izloženost buci;
- 3) projektuje i raspoređuje radna mjesta i radne stanice na način da se smanji izloženost buci;
- 4) odgovarajuće informiše i osposobljava zaposlene u pogledu pravilnog i bezbjednog korišćenja sredstava za rad u cilju smanjenja izloženosti buci na minimum;
- 5) smanjuje buku uz tehničke mjere, uz koje:
 - smanjuje buku koja se širi kroz vazduh, kao što su štitnici, ograde, obloge za apsorpciju zvuka;
 - smanjuje buku koja se širi po konstrukciji, na primjer sa prigušivanjem ili izolacijom;
- 6) priprema odgovarajuće programe održavanja sredstava za rad, radne sredine i radne okoline;
- 7) organizuje rad na takav način da:
 - ograničava trajanje i intenzitet izloženosti;
 - planira dovoljno pauza u toku rada.

Kada su prekoračene gornje akcione vrijednosti izloženosti iz člana 4 stav 1 alineja 2 ovog pravilnika, poslodavac je dužan da, na osnovu procjene rizika iz člana 6 ovog pravilnika, donese i sprovede program tehničkih i/ili organizacionih mjera radi smanjenja izloženosti buci, posebno uzimajući u obzir mjere iz prethodnog stava.

Radna mjesta na kojima postoji vjerovatnoća da izloženost buci prelazi gornje akcione vrijednosti iz člana 4 stav 1 alineja 2 Ovo ovog pravilnika moraju biti označena odgovarajućim oznakama, a područja izlaganja razgraničena i pristup ograničen, kada je to tehnički izvodljivo i kada to zahtijeva procjena rizika.

Ako zaposleni koriste prostorije za odmor koje obezbjeđuje poslodavac, nivo buke u tim prostorijama mora biti usklađen sa njihovom namjenom i uslovima korišćenja.

Poslodavac je dužan da mjere iz ovog člana prilagodi zaposlenima koji pripadaju posebno osjetljivim grupama odnosno zaposlenima kojima se u skladu sa zakonom obezbjeđuje posebna zaštita, u skladu sa procjenom rizika.

Sredstva i oprema lične zaštite na radu sluha

Član 8

Ako se rizici od izloženosti buci ne mogu spriječiti drugim mjerama, poslodavac je dužan da zaposlenima obezbijedi odgovarajuća i pravilno prilagođena sredstva i opremu lične zaštite na radu za zaštitu sluha i obezbijedi njihovo korišćenje u skladu sa zakonom.

Kada izloženost buci prelazi donje akcione vrijednosti iz člana 4 stav 1 alineja 3 ovog pravilnika, poslodavac je dužan da zaposlenima stavi na raspolaganje sredstva i opremu lične zaštite na radu za zaštitu sluha.

Kada izloženost buci dostiže ili prelazi gornje akcione vrijednosti iz člana 4 stav 1 alineja 2 ovog pravilnika, zaposlenima je obavezno korišćenje sredstava i opreme lične zaštite na radu za zaštitu sluha.

Sredstva i oprema lične zaštite na radu za zaštitu sluha moraju biti takva da otklone rizik po sluh ili ga svedu na najmanju moguću mjeru.

Poslodavac je dužan da obezbijedi nadzor nad korišćenjem sredstava i opreme lične zaštite na radu za zaštitu sluha i da provjerava efikasnost mjera iz ovog člana.

Ograničenje izloženosti

Član 9

Izloženost zaposlenog buci, utvrđena u skladu sa članom 6 ovog pravilnika, ne smije prelaziti granične vrijednosti izloženosti iz člana 4 stav 1 ovog pravilnika.

Ako se, uprkos preduzetim mjerama, utvrdi prekoračenje graničnih vrijednosti izloženosti, poslodavac je dužan da:

- 1) bez odlaganja preduzme mjere radi smanjenja izloženosti ispod graničnih vrijednosti;
- 2) utvrdi uzroke prekoračenja;
- 3) preispita i izmijeni mjere zaštite i prevencije radi sprječavanja ponovnog prekoračenja.

Informisanje i osposobljavanje zaposlenih

Član 10

Kada su zaposleni izloženi buci na ili iznad donjih akcionih vrijednosti iz člana 4 stav 1 alineja 3 ovog pravilnika, poslodavac je dužan da zaposlenima i njihovim predstavnicima obezbijedi odgovarajuće informisanje i osposobljavanje u vezi sa rizicima koji proizlaze iz izloženosti buci.

Informisanje i osposobljavanje iz stava 1 ovog člana naročito obuhvata:

- 1) prirodu rizika od izloženosti buci;
- 2) mjere koje se preduzimaju radi otklanjanja ili smanjenja rizika, uključujući uslove pod kojima se te mjere primjenjuju;
- 3) granične i akcione vrijednosti izloženosti iz člana 4 ovog pravilnika;
- 4) rezultate procjene i mjerenja iz člana 6 ovog pravilnika, sa objašnjenjem njihovog značaja i mogućih rizika;
- 5) pravilnu upotrebu sredstava i opreme lične zaštite sluha;
- 6) način prepoznavanja i prijavljivanja znakova oštećenja sluha;
- 7) pravo zaposlenih na zdravstveni nadzor i njegovu svrhu, u skladu sa članom 12 ovog pravilnika;
- 8) bezbjedne radne postupke kojima se smanjuje izloženost buci.

Saradnja i konsultovanje sa zaposlenima, predstavnikom zaposlenih za zaštitu i zdravlje na radu i sindikatom

Član 11

Poslodavac je dužan da obezbijedi saradnju i konsultovanje sa zaposlenima, predstavnikom zaposlenih za zaštitu i zdravlje na radu i sindikatom, u vezi sa primjenom mjera zaštite i zdravlja na radu iz ovog pravilnika, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita i zdravlje na radu.

Saradnja i konsultovanje iz stava 1 ovog člana naročito obuhvata:

- 1) procjenu rizika i utvrđivanje mjera iz člana 6 ovog pravilnika;
- 2) mjere za otklanjanje ili smanjenje izloženosti buci iz člana 7 ovog pravilnika;
- 3) izbor sredstava i opreme lične zaštite sluha iz člana 8 ovog pravilnika.

Zdravstveni nadzor

Član 12

Kada rezultati procjene i mjerenja iz člana 6 ovog pravilnika ukazuju na rizik po zdravlje zaposlenih usljed izloženosti buci, poslodavac je dužan da zaposlenima obezbijedi zdravstveni nadzor u okviru sistema zdravstvenog nadzora utvrđenog zakonom kojim se uređuje zaštita i zdravlje na radu.

Zaposleni čija izloženost buci prelazi gornje akcione vrijednosti iz člana 4 stav 1 alineja 2 ovog pravilnika imaju pravo na provjeru sluha koju sprovodi ovlašćena ustanova za zdravstvenu zaštitu zaposlenih, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zdravstvena zaštita.

Preventivno audiometrijsko ispitivanje obezbjeđuje se i zaposlenima čija izloženost buci prelazi donje akcione vrijednosti iz člana 4 stav 1 alineja 3 ovog pravilnika, kada procjena rizika ukazuje na mogućnost oštećenja sluha.

Zdravstveni nadzor ima za cilj rano otkrivanje oštećenja sluha usljed izloženosti buci i očuvanje slušne funkcije zaposlenih.

Za svakog zaposlenog koji je obuhvaćen zdravstvenim nadzorom vodi se i redovno ažurira individualna zdravstvena dokumentacija u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita i zdravlje na radu i propisima iz oblasti

zdravstvene zaštite, koja sadrži sažetak rezultata sprovedenog zdravstvenog nadzora i čuva se u obliku koji omogućava naknadni uvid, uz poštovanje povjerljivosti podataka u skladu sa zakonom.

Zaposleni ima pravo pristupa podacima iz svoje zdravstvene dokumentacije, a inspekciji zaštite i zdravlja na radu se, na njihov zahtjev, dostavljaju kopije, odnosno odgovarajući podaci iz zdravstvene dokumentacije, u skladu sa zakonom.

Ako se zdravstvenim nadzorom utvrdi oštećenje sluha koje može biti posljedica izloženosti buci na radu, izabrani ljekar, ljekar specijalista medicine rada ili ovlašćena zdravstvena ustanova obavještava zaposlenog o rezultatima koji se na njega odnose, a poslodavac je dužan da:

- 1) izmijeni I dopuni akt o procjeni rizika iz člana 6 ovog pravilnika;
- 2) preispita i, po potrebi, izmijeni mjere iz članova 7 i 8 ovog pravilnika;
- 3) uzme u obzir mišljenje ovlašćene ustanove za zdravstveni nadzor zaposlenih prilikom preduzimanja daljih mjera, uključujući mogućnost raspoređivanja zaposlenog na drugo radno mjesto od daljeg izlaganja buci;
- 4) obezbijedi sistematski zdravstveni nadzor i provjeru zdravstvenog stanja drugih zaposlenih koji su bili izloženi sličnim nivoima buke od strane doktora specijaliste medicine rada, stručnog lica za zaštitu i zdravlja na radu, odnosno nadležnog organa u skladu sa zakonom.

Praktična uputstva za muzičke i zabavne oblasti

Član 13

Organ državne uprave nadležan za poslove rada, u saradnji sa socijalnim partnerima, priprema praktična uputstva koja pomažu zaposlenim i poslodavcima u muzičkim i zabavnim oblastima, da ispune svoje obaveze za zaštitu i zdravlje na radu zaposlenih od rizika vezanih za buku propisanim u ovom pravilniku.

Uputstva iz stava 1 ovog člana objavljuju se na internet sajtu organa državnog uprave nadležnog za poslove rada.

Prilozi

Član 14

Prilog 1 i Prilog 2 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Rok za donošenje praktičnih uputstava

Član 15

Praktična uputstva iz člana 13 ovog pravilnika donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

Prestanak važenja

Član 16

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci ("Službeni list CG", broj 37/16).

Stupanje na snagu

Član 17

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

☐ Uovaj pravilnik prenesena je Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2003/10/EZ od 6. februara 2003. godine o minimalnim zahtjevima za zaštitu i zdravlje radnika od rizika izlaganja fizičkim agensima (buka).

Broj: 06-134/26-2539/4

Podgorica, 10. jula 2026. godine

Ministarka

Naida Nišić, s.r.

Prilog 1

**MAKSIMALNO DOZVOLJEN EKVIVALENTAN NIVO BUKE ZA NEOMETAN RAD KOD
POJEDINIH VRSTA POSLOVA**

R. br.	Opis posla	Maksimalno dozvoljeni ekvivalentni nivoi buke $L_{A,eq}$ u dB(A)	
		(a)*	(b)*
1	Najzahtjevniji umni rad, vrlo velika usredsređenost, rad vezan za veliku odgovornost, najsloženiji poslovi upravljanja i rukovođenja	45	40
2	Pretežno umni rad koji zahtijeva usredsređenost, kreativno razmišljanje, dugoročne odluke, istraživanje, projektovanje, komuniciranje sa grupom ljudi	50	40
3	Zahtjevniji kancelarijski poslovi, doktorske ordinacije, dvorane za sastanke, školska nastava, neposredno govornu i/ili telefonsku komunikaciju	55	45
4	Manje zahtjevni kancelarijski poslovi, pretežno rutinski umni rad koji zahtijeva usredsređenost ili neposrednu govornu i/ili telefonsku komunikaciju, telefonske centrale	60	50
5	Manje zahtjevni i uglavnom mehanizovani kancelarijski poslovi, prodaja, vrlo zahtjevno upravljanje sistemima, fizički rad koji zahtijeva veliku pažnju i usredsređenost, zahtjevni poslovi montaže	65	55
6	Pretežno mehanizovani kancelarijski poslovi, zahtjevno upravljanje sistemima, upravljačke kabine, fizički rad koji zahtijeva stalnu usredsređenost, rad koji zahtijeva nadzor sluhom, rad koji se obavlja na osnovu zvučnih signala	70	60
7	Manje zahtjevni fizički poslovi koji zahtijevaju usredsređenost i oprez, manje zahtjevno upravljanje sistemima	75	65
8	Pretežno rutinski fizički rad koji zahtijeva praćenje okoline slušanjem	80	65
9	Fizički rad bez zahtjeva za umnim naprezanjem i praćenje okoline slušanjem	85	70

(a)* nivo buke na radnom mjestu koja potiče od proizvodnih izvora u blizini radnog mjesta

(b)* nivo buke na radnom mjestu koja potiče od neproizvodnih izvora (ventilacija, klimatizacija, saobraćajna buka i sl.).

Prilog 2

DOPUŠTENNO VRIJEME IZLAGANJA BUCI U ODNOSU NA NIVO BUKE

Dnevno izlaganje u časovima	Nivo buke u dB
8	87
6	85
4	90
3	92
2	95
1.5	97
1	100
0.5	105
0.25	110
0.125	115